

Samrådsredogörelse

Detaljplan för idrottsplats i norra Solna, kv Krossen inom stadsdelen Järva, upprättad i september 2020

Innehåll

1. Bakgrund
2. Sammanfattning
3. Yttranden
  - remissinstanser
  - sakägare enligt fastighetsförteckningen och boende
  - övriga
4. Samrådsmöte
5. Förändringar efter samrådet

1. Bakgrund

Byggnadsnämnden beslutade den 4 december 2019, §140, att planförslaget skulle ligga till grund för samråd.

Planens syfte är att möjliggöra uppförandet av en ny idrottsplats med huvudsakligen tre fotbollsplaner och tillhörande funktioner.

Länsstyrelsen, kommunens förvaltningar, sakägare och andra berörda har beretts tillfälle att lämna synpunkter på förslaget. Handlingarna har visats på biblioteket i Solna Centrum, i Solna stadshus och på Gunnarbovägen 91 under tiden 12 december 2019 – 31 januari 2020. Ett allmänt samrådsmöte hölls den 20 januari 2020 på Järvastadens kontor på Gunnarbovägen 91.

Efter genomfört samråd har vissa frågor i planförslaget utretts noggrannare och hanterats med fler förtydligande planbestämmelser i plankartan och förtydligande beskrivningar i planbeskrivningen. Det gäller bland annat riskolyckor med farligt gods på järnväg, geoteknik, dagvatten och skyfall. Se avsnitt 5 för mer information om vilka förändringar som vidtagits efter samrådet.

2. Sammanfattning

Här följer en kortare sammanfattning av inkomna yttranden. Samtliga yttranden finns att ta del av på miljö- och byggnadsförvaltningen.

Yttranden och förvaltningens kommentarer i korthet

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen framför att föreslagen utformning av planen riskerar att inte tillgodose riksintresse för kommunikation, järnväg enligt 3 kap. miljöbalken och att den föreslagna markanvändningen riskerar att bli olämplig med hänsyn till människors säkerhet avseende risken för olyckor och människors hälsa på grund av markföroreningar. Föreslagen lösning för dagvattenhantering är inte säkerställd vilket riskerar att äventyra möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormer för vatten.

Närheten till järnväg påverkar områdets säkerhet avseende risken för olyckor vilka skulle drabba oskyddade människor utomhus. Inom området kan tidigare verksamheter ha förorenat marken. Möjligheterna att sanera och därmed göra området lämpligt ur detta hänseende behöver säkerställas. Eventuella förstärkningsåtgärder och hantering av dagvatten behöver säkerställas så att genomförandet inte påverkar stabiliteten för järnvägen och inte heller möjligheten att uppnå uppsatta mål för miljö kvalitetsnormer för vatten. Även höga flöden och översvämning vid skyfall ska hanteras för att inte riskera järnvägens funktion.

Vidare framför länsstyrelsen ett antal rådgivande synpunkter gällande kraftledningar, skyddsvärda träd, ljudemission från idrottsplatsen och råd kring invasiva främmande arter

Förvaltningens kommentar:

En stabilitetsutredning har tagits fram. Åtgärdsförslag redovisas i den och omfattar bland annat spontning. Planerad utformning av idrottsplatsen med geotekniska åtgärder uppfyller tillfredsställande stabilitet mot ras och skred vid järnvägsslätten.

Individrisker är till stor del kopplade till urspårningsrisken som minskar relativt snabbt med ökat avstånd från Ostkustbanan. På avstånd över 15 meter från närmaste spår ligger individrisker på en acceptabel nivå. Särskilt stor vikt läggs vid att begränsa konsekvenserna genom att utforma ytorna närmast järnvägen så att de inte är tillgängliga för exempelvis idrott, lek och publik. Plankartan har fått ytterligare planbestämmelser för riskhantering närmast järnvägen (utöver de avståndsbestämmelser som redan fanns med i samrådshandlingarna), bl.a. reglering av utformning som hindrar stadigvarande vistelse och mark avsedd för driftyta. Riskanalysen har förtydligats i planbeskrivningen där bl.a. höjdskillnaden till driftspåret som ligger i tråg och det större avståndet till det genomgående spåret har belysts. Åtgärderna bidrar till att samhällsrisker hamnar på en acceptabel nivå. Därutöver har i planerad anläggning vidtagits åtgärder för att ytterligare minska individ- och samhällsrisker, bl.a. reserverad plats för läktare vid fotbollsplanernas mittlinjer och placering av staket, och det beskrivs närmare i planbeskrivningen. En ny uppdaterad trafikprognos från Trafikverket för 2040 påverkar projektets risknivå positivt.

Dagvattenåtgärderna hanterar en större volym än det som krävs enligt Solna stads riktlinjer (2 230 m³ kontra 380 m³) med syfte att minska skyfallsproblematiken i området. Åtgärderna håller granulat från konstgräset kvar inom planområdet. Åtgärdsförslagen har tagits fram i dialog med landskapsarkitekt och markprojektör och tillsammans har de beaktat de geotekniska behoven och åtgärderna. Åtgärderna

minskar mängden vatten vid skyfall i järnvägstråget och i vägtunneln. Åtgärderna ger i sin helhet stora mervärden för närmiljön och recipienten.

Platsspecifika riktvärden har tagits fram och en riskbedömning av föroreningarna inom planområdet. Ytterligare provtagning behövs under genomförandeskedet inom begränsade delar av planområdet. En administrativ bestämmelse har tillförts på plankartan som reglerar att startbesked inte får ges innan markens lämplighet ur ett föroreningssperspektiv har säkerställts.

Planbeskrivningen har beaktat de rådgivande synpunkterna om kraftledning, skyddsvärda träd, ljusemissioner och invasiva arter.

Lantmäteriet

Lantmäteriet framför att delar av planbeskrivningen behöver förtydligas gällande fastighetsreglering av allmän plats och ersättning till följd av överlåtande av mark samt vem som ansvar för byggnation och underhåll. Vidare framför lantmäteriet ett antal rådgivande synpunkter gällande bland annat att ledningsrätter bör säkerställas i detaljplanen.

Förvaltningens kommentar:

Genomförandebeskrivningen har förtydligats med det som lantmäteriets yttrande har tagit upp. Ledningsrätt har lagts in i plankartan.

Trafikverket

Trafikverket framför att järnvägens stabilitet behöver säkerställas efter föreslagna fyllningar genom en överslagsberäkning. Vidare behöver planförslaget ta höjd för att alla typer av tåg och gods kan transporteras på alla spår för att inte riskera att påtagligt skada riksintresset. Planförslaget måste även säkerställa att kraven på fritt utrymme längs järnvägen uppfylls.

Förvaltningens kommentar:

En stabilitetsutredning har tagits fram. Åtgärdsförslag redovisas i den och omfattar bland annat spontning. Planerad utformning av idrottsplatsen med geotekniska åtgärder uppfyller tillfredsställande stabilitet mot ras och skred vid järnvägsslätten.

Med anledning av Trafikverkets yttrande om att den aktuella sträckan ska vara öppen för alla typer av tåg och hastigheter så har riskutredningen har gjort kompletterande beräkningar där detta har beaktats.

Trafikförvaltningen

Trafikförvaltningen framför att frågan om en ny busslinje på Gunnarbovägen inte ännu är utredd och att planbeskrivningen bör revideras gällande det.

Förvaltningens kommentar:

Planbeskrivningen har justerats i enlighet med Trafikförvaltningens yttrande.

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät framför generell information gällande riktlinjer vid byggnationer och arbeten i närheten av kraftledningar. Vidare framförs synpunkter gällande elsäkerheten i planbeskrivningen som behöver kompletteras.

Förvaltningens kommentar:

Svenska kraftnäts generella informationspunkter i yttrandet har ingen direkt påverkan på planhandlingarna men har vidarebefordrats till byggexploatören. De ärendespecifika punkterna har arbetats in i planbeskrivningen.

Vattenfall

Vattenfall framför att de inte kan fastställa datum när deras luftledningar tas ner dock ska det ske senast i samband att Svenska kraftnät tar ner sina ledningar, senast 2027.

Förvaltningens kommentar:

Detaljplanen förutsätter att 70 kV-ledningen är kvar när idrottsplatsen tas i drift.

Solna Vatten

Solna vatten framför att flytt av befintliga VA-ledningar och spillvattenledningar behöver utredas samt att dagvattenutredningen behöver kompletteras avseende hur man har kommit fram till att föreslagna åtgärder kan fördröja 10 mm regn. Vidare framförs att diket längs Gunnarbovägen bör säkerställas om det ska användas för dagvattenhantering.

Förvaltningens kommentar:

Ledningsflytt bekostas av exploatör. Ledningarnas genomförbarhet har stämts av med Solna vatten.

Dagvattenutredning redovisar fördröjningsåtgärder för 2230 m³ vatten, när Solnas dagvattenstrategi endast efterfrågar 380 m³. Dike och övriga fördröjningsåtgärder regleras i plankartan.

Statens geologiska institut

Statens geologiska institut framför att redovisning av stabilitetsförhållanden saknas samt att en kartering av berg i dagen och att en bedömning om det finns risk för blockutfall eller berggras efterfrågas. Statens geologiska institut ser från geoteknisk synvinkel att planläggning är möjlig förutsatt att synpunkterna beaktas.

Förvaltningens kommentar:

En stabilitetsutredning har tagits fram. Den har utrett det SGI efterfrågar. Åtgärdsförslag redovisas i stabilitetsutredningen och omfattar bland annat spontning. Planerad utformning av idrottsplatsen med geotekniska åtgärder uppfyller tillfredsställande stabilitet mot ras och skred vid järnvägsslätten.

Miljöövervakningsenheten

Miljöövervakningsenheten framför synpunkter gällande naturreservatet, buller, dagvatten och ljusstörningar. Träd i naturreservatet och eken i södra planområdet behöver skyddsåtgärder. Synpunkter gällande bedömning av järnvägens buller på idrottsplatsen framförs. Diket bör förses med dämmen. Ytterligare förslag på ljusstörningshantering föreslås. Förutsättningarna för markföroreningar och elektromagnetisk strålning har bedömts vara godtagbara.

Förvaltningens kommentar:

Skyddsåtgärder har tagits fram för både eken och träd i naturreservatet. Skyddsåtgärder finns både för anläggning och byggskede i syfte att skydda rötter och stammar och de har arbetats in i planförslaget och beskrivits i planbeskrivningen. Skyddsavstånd, staket, rotgardin, återbesiktning är några av åtgärderna.

Överbelysning över tid är inte längre en fråga sedan LED slagit igenom på marknaden.

Tidigare utförda bullerberäkningar, baserade på mätningar av liknande anläggningar visar att träning går bra efter kl 22.00 utan att riktvärdet för bostäder inom Zon B, 50 dB(A) nattetid överskrids. Riktvärden för trafikbuller på idrottsplatser saknas. För att relatera de beräknade nivåerna till verkligheten har buller mätts från tågtrafiken på planområdet, i mars 2020. Den maximala ljudnivån mättes till 87 dBA. Beräknad maximal ljudnivå är 94 dBA. Efter det har beräknade värden justerats utifrån de uppmätta värdena och ger 70 dBA maxnivå med bullerskärm på idrottsplatsen. Som jämförelse så klarar de justerade beräknade värdena kravet för uteplats. Ljudmiljön på idrottsplatsen bedöms som god och inga ytterligare åtgärder utöver den föreslagna bullerskärmen är nödvändiga.

Ny dagvattenutredning är framtagen och dagvattenåtgärder med generösa fördröjnings- och reningsvolymmer regleras i plankartan, inklusive dike med dämmen.

Sundbybergs idrottsallians

Sundbybergs idrottsallians är positiva till den nya idrottsplatsen. De framför önskemål om ett elljus som startar vid idrottsplatsen och förutsätter att bästa tänkbara teknik används för att reducera störningar från ljud och ljus från anläggningarna. De framför även att parkeringsfrågan är av största vikt för att det inte ska få negativa konsekvenser för idrottsplatsen.

Förvaltningens kommentar:

Elljusspår är inte en fråga för detaljplanen. Yttrandet har vidarebefordrats till kultur- och fritidsförvaltningen. Både ljud och ljus har utretts i detaljplanearbetet och det finns planbestämmelser för både bullerskydd och ljusstörning från idrottsplatsen.

Kultur- och fritidsförvaltningen har bedömt hur många parkeringsplatser de har behov av för normaltillfällen, vilket planförslaget uppfyller. Vid cupstillfällen med betydligt fler besökare behöver även parkeringsplatser i närheten att nyttjas, t.ex. publika garage i närheten, och olika åtgärder vidtas för att få besökare att välja andra färdmedel.

Privatpersoner

Fem yttranden från privatpersoner har inkommit som i huvudsak är positiva till planeringen av idrottsplatsen men med missnöje om att idrottsplatsen endast planeras för fotboll. Önskemål framförs om att bland annat anlägga idrottshall och ytor för friidrott, utegym, basketplan och padeltennis. Vidare framförs oro kring att konstgräs planeras att användas och hur det kan innebära en negativ påverkan på miljön.

Förvaltningens kommentar:

I planuppdraget från kommunstyrelsen och byggnadsnämnden ingår att möjliggöra tre fotbollsplaner med konstgräs. Kultur- och fritidsförvaltningen har i tidigare sammanhang pekat ut ytan huvudsakligen för fotboll och den bedömningen kvarstår. Fotboll är den största idrotten i landet och enligt förvaltningens statistik spelar nästan 20 procent av Solnas barn och ungdomar fotboll.

Detaljplanen reglerar inte innehållet i aktivitetsytan. Det är kultur- och fritidsförvaltningen (KFF) som fyller aktivitetsytan med innehåll. KFF:s förslag är att med mål för olika bollsporter och asfaltsyta möjliggöra olika bollsporter, t.ex. basket och bandy. Yttranden har vidarebefordrats till kultur- och fritidsförvaltningen.

När det gäller val av gräs så klarar konstgräs sex gånger fler speltimmar än naturgräs och planerna kan med konstgräs nyttjas året runt oavsett väder. Dagvattenhanteringen på idrottsplatsen har tagit fram åtgärder som bl.a. syftar till att behålla granulatet inom idrottsplatsen och rena dagvattnet från ämnen och partiklar i granulatet.

3. Yttranden

Remissinstanser

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen framför synpunkter gällande riksintresset Ostkustbanan och olycksrisker kopplade till järnvägen, miljö kvalitetsnorm för vatten, översvämningssrisk samt geotekniska förutsättningar och markföroreningar. Vidare framför länsstyrelsen rådgivande synpunkter gällande kraftledningar, skyddsvärda träd, ljudemission från idrottsplatsen och råd kring invasiva främmande arter.

Riksintresse

Planområdet angränsar till järnvägsanläggningen Ostkustbanan som är utpekad riksintresse för kommunikation enligt 3 kap. 8 § miljöbalken. Anläggningen ska därför skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningen, vilket riskerar inträffa med föreslagen användning av planområdet.

20200219 förtydligade Länsstyrelsen i ett mail att ovanstående stycke syftar på markens stabilitet, dvs. avsnitten om översvämning och geoteknik.

Olycksrisk

Planförslaget medger vistelse för människor utomhus utan skydd från byggnader, på ett avstånd av 15 meter från järnvägen. Länsstyrelsen rekommenderar ett bebyggelsefritt skyddsavstånd på minst 25 meter intill järnväg. Inom 30 meter rekommenderas ett antal skyddsåtgärder för byggnader så att människor som befinner sig i dem har ett utökat skydd. Vidare fäster Länsstyrelsen vid korta avstånd större vikt vid konsekvensen av en olycka än vid sannolikheten att en sådan olycka ska inträffa.

Länsstyrelsen anser inte att planerad markanvändning är lämplig med hänsyn till risken för olyckor som närheten till järnvägen innebär för människor inom planområdet. Fotbollsplanerna tillåts på ett för kort avstånd till järnvägen. Sannolikheten för en människa att omkomma vid en olycka med farligt gods klass 2 och 3 (brandfarliga gaser och vätskor) på järnvägen är avtagande med ökat avstånd. Utöver det är samhällsriskerna i planområdet tillräckligt höga för att Länsstyrelsen anser att skyddsåtgärder kan behövas. Kommunen behöver se över behovet av skyddsåtgärder och motivera sitt ställningstagande.

En generell bestämmelse föreslås för att läktare inte ska placeras inom 40 meter från järnväg. Kommunen behöver säkerställa att mobila läktare och folksamlingar inte förekommer inom det avsedda avståndet. Området närmast järnvägen behöver inhägnas för att omöjliggöra folksamlingar där de inte är avsedda att vara.

Sammantaget anser länsstyrelsen inte att markanvändningen med föreslagen utformning är lämplig med hänsyn till risken för olyckor.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

I planbeskrivningen redovisar kommunen ett förslag till dagvattenhantering där rening och fördröjning av dagvatten är en förutsättning för att detaljplanens genomförande inte ska äventyra möjligheterna att uppnå miljö kvalitetsnormer för recipienten Brunnsviken. Nödvändiga åtgärder för att säkerställa avsett resultat behöver regleras i plankartan. Dagvattenhanteringen behöver samordnas med den geotekniska lösningen för att säkerställa att dessa fungerar tillsammans på ett tillfredsställande sätt samt redogöra för helhetslösningen i planhandlingarna.

Översvämningsrisk

Länsstyrelsen efterfrågar ett förtydligande gällande översvämningsrisken i händelse av ett 100-årsregn. I planbeskrivningen föreslår kommunen att marken i planområdet ska höjdsättas så att allvarigare skador inte uppstår vid ett skyfall. Kommunen behöver förtydliga vilka skador som uppstår vid ett 100-årsregn samt redogöra för de allvarliga skador som inte accepteras och hur det säkerställs att dessa inte uppkommer. Nödvändiga åtgärder för att förhindra skador som anses oacceptabla ska regleras i plankartan och tydligare beskrivas i planbeskrivningen. Järnvägens funktion behöver säkerställas avseende stabilitet vid skyfall och förändringar till följd av ett varmare och blötare klimat.

Geoteknik

Då risken för sättningar bedöms som relativt hög behöver förutsättningarna för skred tydliggöras och vid behov begränsas med planbestämmelser. Med anledning av nivåkillnaderna i planområdet och att det krävs uppfyllnad med lättfyllning av marken, saknar Länsstyrelsen en beskrivning och bedömning av risken för skred i planområdet. Bedömningen ska gälla risken för skred efter utbyggnad av planerad markanvändning. Om förstärkningsåtgärder krävs för att risken ska vara acceptabel ska dessa säkerställas i plankartan och beskrivas i planbeskrivningen.

Markföroreningar

Länsstyrelsen anser att kommunen behöver ta fram platsspecifika riktvärden och att kompletterande provtagning behöver utföras innan nästa skede (i granskningsskedet enligt förtydligande mail från länsstyrelsen) för att visa att förändrad markanvändning kan genomföras utan risk för människors hälsa.

Om området kommer att behöva schaktas i samband med genomförande och provtagning kommer att behöva göras för att klassa massorna är det bra om kommunen beskriver det i planbeskrivningen. Eventuella utredningar och åtgärder ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Kraftledning

Förutsättningar och konsekvenser för elsäkerhet behöver hantera även 70kV-ledningen eftersom den antas vara kvar på platsen en tid då idrottsanläggningen tagits i bruk.

Skyddsvärda träd

Sydväst om Gunnarbovägen har Länsstyrelsen pekat ut en skyddsvärd trädmiljö och i trädmiljön, närmast vägen, finns två ekar som Länsstyrelsen särskilt pekat ut som skyddsvärda träd. Både träden och trädmiljön ingår i Länsstyrelsens inventering av skyddsvärda jätteträd och bedöms som särskilt skyddsvärda. För att säkerställa att inga särskilt skyddsvärda träd skadas exempelvis av markkompaktering med mera ska träden skyddas inom ett område som är 15 gånger stammens diameter. Under genomförandetiden bör träd som avses att sparas skyddas i enlighet med "Standard för skyddande av träd vid byggnation" av Östberg och Stål. Det är positivt om död ved från avverkade träd sparas i så kallade faunadepåer i solbelyst naturmark i närheten.

Ljusemission

För att minimera negativ påverkan på djurlivet bör belysningen anpassas genom nattsläckning och/eller anpassning i belysningsstyrka och/eller avskärmande skydd monterat på belysningsarmaturer.

Invasiva främmande arter

Det ligger på fastighetsägaren att införskaffa sig kunskap om eventuell förekomst av förbjudna invasiva arter på aktuell fastighet genom exempelvis en inventering.

Övriga synpunkter

En planbestämmelse reglerar att det ska finnas bullerskydd utmed järnvägen, men bestämmelsen saknar reglering av såväl bullernivå som utformning av skydd. Om kommunen avser att uppnå en viss nivå av dämpning behöver detta tydliggöras.

Förvaltningens kommentar:*Olycksrisk*

Risikutredningen visar att av de olycksrisker som främst påverkar risknivån inom planområdet är det huvudsakligen urspårning på driftspår som leder till en förhöjd individrisk. Detta gäller bara utmed planområdets södra del där driftspåret och idrottsplatsen ligger i ungefär samma nivå. Där ligger 5-spelsplanen längre ifrån spåret än de andra fotbollsplanerna. I norra delen ligger driftspåret i tråg och där är urspårningsrisken mycket liten. Näst närmaste spår ligger som minst på cirka 39 meters avstånd, vilket inte heller får någon särskild påverkan på risknivån avseende urspårning. Planbeskrivningen redovisar en sektion som tydliggör höjd- och avståndsförhållandena. Olycksrisker förknippade med farligt gods samt tågbrand medför ett mycket begränsat bidrag till individrisknivån inom planområdet.

Individrisken inom planområdet minskar relativt snabbt med ökat avstånd från Ostkustbanan. På avstånd över 15 meter från närmaste spår (driftspår) ligger individrisken på en acceptabel nivå.

De restriktioner kring markanvändning som regleras i detaljplanen syftar till att reducera konsekvenserna inom planområdet genom skyddsavstånd dels till ytor som uppmuntrar till stadigvarande vistelse (idrottsplaner och gym m.m.) och dels till ytor som kan innebära ökad persontäthet (t.ex. läktare). Särskilt stor vikt läggs till att begränsa konsekvenserna genom rekommendationen om att utforma ytorna närmast järnvägen så att de inte är tillgängliga för exempelvis idrott, lek och publik. Åtgärderna reducerar kraftigt sannolikheten för att personer skulle förolyckas vid exempelvis urspårning och tågbrand och innebär en reduktion av potentiella konsekvenser inom planområdet för övriga olycksrisker så att samhällsrisken hamnar på en acceptabel nivå.

Sedan samråd har Trafikverket uppdaterat sin prognos för trafikering 2040, vilket kraftigt minskat antal tåg och antal godståg. Det påverkar projektets risknivå positivt.

Plankartan har flera skyddsbestämmelser för riskhantering kopplat till avstånd till järnvägen. Dels reglerar m_3 och m_4 vad som får finnas inom 15 meter från spår, vad som kräver minst 15 meters avstånd till spår och vad som kräver minst 40 meter från spår. Skyddsbestämmelsen m_7 reglerar att ytan inom 15 meter från spår ska utformas så att den inte uppmuntrar till stadigvarande vistelse. I planbeskrivningen

preciseras m_7 med placering av bullerplank och tätväxande buskage. Även m_3 och m_4 preciseras i planbeskrivningen. Driftytan har ett eget egenskapsområde, f_3 . Därutöver har planerad anläggning vidtagit åtgärder för att ytterligare minska individ- och samhällsrisken, bl.a. reserverad plats för läktare vid fotbollsplanernas mittlinjer och placering av staket, och det beskrivs närmare i planbeskrivningen.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Denna detaljplan tar ett samlat grepp om dagvatten- och skyfallshanteringen. Föreslagna fördröjningslösningar hanterar nederbörd med 100 års återkomsttid och klimatfaktor. Dagvattenåtgärderna hanterar en större volym än det som krävs enligt Solna stads riktlinjer (2 230 m^3 kontra 380 m^3) med syfte att minska skyfallsproblematiken i området. Volymen och diket har egna planbestämmelser. En stor vikt har lagts på åtgärder som gör att granulat i så stor utsträckning som möjligt stannar kvar inom planområdet. Åtgärdsförslagen har tagits fram i dialog med landskapsarkitekt och markprojektör och tillsammans har de beaktat de geotekniska behoven och åtgärderna. Tillsammans resulterar detta i att detaljplanen i sin helhet ger stora mervärden för närmiljön och recipienten.

Riksintresse översvämning

Utmed järnvägen förses bullerskärm med ett flödesskydd, genom en tät sockel nertill som hindrar skyfallsvatten att rinna ut på järnvägen. Skyfallsregn tas om hand inom planområdet med bl.a. höjdsättning, skålade ytor, växtbäddar och fördröjningsvolymer av makadam under fotbollsplanerna. Åtgärderna regleras med m_5 och m_6 . Dike med dämnen utmed Gunnarbovägen är också en skyfallsåtgärd. Skyfallsåtgärderna minskar mängden vatten som rinner ut på järnvägen vid klimatkompenserat 100-årsregn jämfört med klimatkompenserat 100-årsregn på dagens oexploaterade mark. Det märks främst i järnvägstråget som får 0,25 meter lägre vattennivå och i vägporten under järnvägen (som ligger utanför planområdet) där motsvarande minskning är cirka en halvmeter.

Riksintresse geoteknik

En stabilitetsutredning har tagits fram. Åtgärdsförslag redovisas i den och omfattar bland annat spontning. Planerad utformning av idrottsplatsen med geotekniska åtgärder uppfyller tillfredsställande stabilitet mot ras och skred vid järnvägsslänten.

Markföroreningar

Platsspecifika riktvärden har tagits fram och en riskbedömning av föroreningarna inom planområdet. Riskbedömningen föreslår ytterligare provtagning inom begränsade delar av planområdet för att avgränsa påträffade föroreningar eller verifiera uppmätta halter. Då detta endast avser mindre delar av planområdet samt att uppmätta halter är låga till måttliga bedömer miljöskyddsmyndigheten att denna provtagning kan utföras under genomförandeskedet. Inom övriga markområden där fotbollsplaner och parkeringsyta ska uppföras förkommer inga föroreningshalter i jord som bedöms utgöra en risk utifrån planerad markanvändning.

Planbeskrivningen har kompletterats med att det innan schaktarbeten påbörjas ska lämnas en anmälan om avhjälpandeåtgärd till miljöskyddsmyndigheten. I anmälan ska beskrivas hur kompletterande provtagning i samband med schakt kommer att utföras. Utredningar och åtgärder sker i samråd med miljöskyddsmyndigheten.

Kraftledning

Att 70 kV-ledningen är kvar under några år har beaktats i planförslaget. Skillnaden mot tidigare är så liten att det inte får några direkta konsekvenser för planhandlingarna, mer än att det omnämns i planbeskrivningen.

Skyddsvärda träd

Det är den ek som står intill Gunnarbovägen som påverkas av planerad förändring. En arborist har bedömt trädet relativt dåligt skick men ändå tillräckligt friskt och stabilt för att stå kvar ett antal år till. Eken klassas som särskilt skyddsvärt med habitatsstrukturer. Rekommendationer för att minimera negativ påverkan är avstånd på minst 7,5 meter till något nytt som anläggs, stödmur istället för slänt, ta bort befintliga schaktmassor och fylla på med lämpligt substrat, skydda rotzonen under byggskedet m.m. Rekommendationerna har beaktats i planförslaget. Utlåtandet har stämmts av med Solnas miljöskydds-enhet. Planbeskrivningen har tillagt text om död ved.

Lantmäteriet

Lantmäteriet framför synpunkter gällande planbeskrivningen där följande behöver förtydligas:

- Det ska framgå att kommunen har rätt att lösa in den allmänna platsen som ska överföras genom fastighetsreglering utan överenskommelse med den berörda fastighetsägaren. Principer för ersättning kopplat till detta ska redovisas.
- Informationen gällande exploateringsavtalet är inte tillräckligt för att lantmäteriet ska kunna bevaka dessa frågor i detta skede.
- Det behöver förtydligas vem som bygger, anlägger och bekostar fotbollsplaner, byggnader, parkeringar, vägar m.m.
- Det behöver förtydligas om kommunen ansvarar för både det ekonomiska och tekniska ansvaret för drift av de anläggningar där kommunen är angiven som ansvarig part.

Övriga rådgivande synpunkter:

- Befintlig ledningsrätt 0184K-0804/1978.1 belastar en liten del av planområdet som är utlagd som prickmark och inte som u-område.
- Ange om anslutningsavgifter kommer att tas ut för anslutning till kommunalt vatten och avlopp.
- Version av plan- och bygglagen som används vid handläggningen av detaljplanen finns inte angivet i planhandlingarna.
- Flytta fastighetsbeteckningen för Järva 2:31 till inom planområdet.
- Om ledningarna i Gunnarbovägen kommer in på kvartersmark bör detaljplanen tillåta det.

Förvaltningens kommentar:

Genomförandebeskrivningen har förtydligats med det som lantmäteriets yttrande har tagit upp. Samtliga arbeten inom exploateringsområdet bekostas av exploatören. Inom de delar av planområdet som kommer att ägas av kommunen kommer staden att ha ansvar för drift och underhåll. Ledningsrätt har ritats in i plankartan. Fastighetsbeteckning framgår.

Trafikverket

Närmast intill järnvägen planeras det att göras lättfyllning (skumglas) för att undvika sättningar enligt projekterings-PM. Den tillkommande lasten trots lättfyllningen kan påverka stabiliteten i järnvägen beroende på last och lerans egenskaper under järnvägen. En överslagsberäkning på stabilitet som beaktar järnvägens stabilitet är nödvändigt i detta fall för att Trafikverket ska kunna acceptera åtgärden.

Trafikverkets ställningstagande är att alla typer av tåg och gods kan transporteras på alla spår, det gäller även det befintliga driftspåret vid planområdet. Trafikverket kommer inte medge någon form av restriktioner i vilken typ av trafikering som ska tillåtas på olika spår. Därför måste Solna stad ta höjd för detta i planen vilket inte har gjorts i samrådsförslaget. Med samrådsförslaget ser Trafikverket att ostkustbanans funktion skulle påverkas negativt och därmed kunna innebära en påtaglig skada på riksintresset.

I det slutgiltiga planförslaget måste det säkerställas att kraven på fritt utrymme längs järnvägen uppfylls.

Förvaltningens kommentar:

En stabilitetsutredning har tagits fram. Se förvaltningens kommentar till SGI:s yttrande.

Med anledning av Trafikverkets yttrande om att den aktuella sträckan ska vara öppen för alla typer av tåg och hastigheter så har riskutredningen gjort kompletterande beräkningar där detta har beaktats. Riskutredningen och planbeskrivningen har förtydligats avseende risknivåer och platsens förutsättningar och flera planbestämmelser har tillkommit i plankartan för att ytterligare förstärka skyddet mot olyckor med farligt gods på Ostkustbanan. Se även förvaltningens kommentarer på länsstyrelsens yttrande.

Trafikförvaltningen

I planbeskrivningen står att trafikförvaltningen planerar för en ny busslinje på Gunnarbovägen med hållplats vid idrottsplanen. Trafikförvaltningen har ännu inte tagit ställning till att trafikera Gunnarbovägen då frågan om framkomlighet i tunneln och upptagningen i Järva ännu inte är utredd. Planbeskrivningen behöver revideras på denna punkt då det kan uppfattas som att beslut i frågan redan är taget. Trafikförvaltningen ser dock positivt på att staden möjliggör för trafikering av Gunnarbovägen.

Förvaltningens kommentar:

Planbeskrivningen har justerats i enlighet med Trafikförvaltningens yttrande.

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät har inom och invid planområdet ledningsrätt för två 220 kV-ledningar som är av betydelse för rikets elförsörjning. Svenska kraftnät arbetar med att utreda en ny struktur för Stockholmsregionens elnät där de två ovannämnda elledningarna planeras att avvecklas.

Svenska kraftnät framför ett antal generella informationspunkter som gäller vid byggnation i närheten av kraftnätledningar:

- Svenska kraftnät har en magnetfältpolicy vid all nyprojektering av 220 kV- och 400kV-växelströmsledningarna som innebär att man utgår från 0,4 mikrottesla som högsta magnetfältsnivå vid bostäder, skolor och förskolor.
- Byggnationer i närheten av transformatorstationer och ledningsstråk kan medföra svårigheter vid eventuella framtida förändringar i transmissionsnätet.
- Alla kraftledningar som drivs och förvaltas av Svenska kraftnät har underjordiska installationer. Vid alla typer av markarbete inom en kraftledningsgata ska Svenska kraftnät rådfrågas om direktiv innan markarbete påbörjas.
- Ur elsäkerhetsperspektiv regleras avståndet mellan kraftledningar och olika verksamheter i Elsäkerhetsverkets föreskrifter. Föreskrifterna reglerar bland annat byggnation och vissa typer av verksamheter på upp till 100 meters avstånd från kraftledningar. Exempel på detta är verksamhet med brandfarliga och explosiva varor, upplag, parkeringsplatser, busshållplatser m.m.
- Invid och under en kraftledning finns det risk för steg- och beröringsspänningar i marken. Det finns elsäkerhetsrisker med att anlägga en metallisk konstruktion, t.ex. elstängsel och vindskydd med plåttak, i närheten av kraftledningar. Byggnader kan behöva jordas om väggar och tak är av plåt.
- Under kraftledningen på 0,5-1 meters djup finns en jordlina nedgrävd. Det avråds normalt från allt grävningsarbete under kraftledningarna.
- Vid arbete nära ledningarna finns risker som beröring av spänningsförande delar och induktion.

Gällande vägar som korsar under ledningarna framförs följande riktlinjer:

- Vägar måste uppfylla gällande säkerhetsavstånd till kraftledningen. Avståndet regleras i Elsäkerhetsverkets föreskrifter.
- Krav enligt Svensk standard och Svenska kraftnäts Tekniska riktlinjer ska beaktas.
- Avstånd mellan väg, stolpe och stag bör vara minst 15 meter.
- Korsningen ska utföras så vinkelrätt mot ledningen som möjligt.
- Svenska kraftnät förutsätter att ingen markhöjning kommer att ske.
- Samråd med Svenska kraftnät ska ske under projekteringen vid åtgärder som kan påverka gång- och cykelbanans horisontella eller vertikala avstånd till kraftledningen vid korsningen.
- Busshållplats eller rastplats får inte placeras närmare än 20 meter från kraftledningen.
- Belysningsstolpar ska placeras minst stolpens höjd + 10 meter från kraftledningens yttersta faslina, med minsta avstånd 10 meter. Placeringen ska vara sådan att installation och service kan utföras på stolparna utan risk att komma inom det avstånd som specificerats i Svenska kraftnäts tekniska riktlinje.
- Vid för litet avstånd till kraftledningsstolpe eller dess stagförankring kan påkörningsskydd bli aktuellt.

Vidare framförs även följande ärendespecifika synpunkter:

- Synpunkter om tillägg planbeskrivningen gällande elsäkerheten. Elektriskt ledande konstruktion som är ansluten till jord/PEN-ledare, t.ex. belysningsstolpe eller kabelskåp, i närhet till en kraftledning ska placeras på en tjock elektiskt isolerande bädd, utan lokalt jordtag, som sträcker minst 1 meter i

sidled. Det rekommenderas att en potentialutjämningsring ska finnas i bädden som är ansluten till denna konstruktion. Tre varianter på tekniska lösningar redovisas.

- När det gäller lågfrekventa magnetfält från kraftledningar brukar man inte tala om strålning utan om elektriska fält och magnetfält. De önskar därför att formuleringen i styckena om elsäkerhet m.m. och risk i planbeskrivningen revideras.

Under förutsättning att rekommendationerna beaktas och planering och projektering sker i samarbete med Svenska kraftnät har de inga invändningar mot aktuell detaljplan.

Förvaltningens kommentar:

Svenska kraftnäts generella informationpunkter i yttrandet har ingen direkt påverkan på planhandlingarna men har vidarebefordrats till byggexploatören. De ärendespecifika punkterna har arbetats in i planbeskrivningen.

Vattenfall

Vattenfall kan inte fastställa ett datum då befintligt regionnät inom aktuellt område bestående av två 70 kV luftledningar kommer att tas ner. Vattenfalls bedömning är att luftledningarna kommer att tas ner senast i samband med att Svenska kraftnät raserar sin 2020 kV ledning senast 2027. Vattenfall kan inte lova att förläggning av nya markkablar är klara under 2020.

Vidare informerar Vattenfall om att anläggningar, t.ex. byggnader, får inte uppföras invid elnätanläggning tillhörande Vattenfall så att gällande säkerhetsavstånd inte innehålls.

Förvaltningens kommentar:

Detaljplanen förutsätter att 70 kV-ledningen är kvar när idrottsplatsen tas i drift. Idrottsplatsens utformning har beaktat elsäkerhetsföreskrifterna.

Solna Vatten

Solna vatten framför att befintliga VA-ledningar vid Gunnarbovägen behöver eventuellt sänkas/flyttas på grund av att Gunnarbovägens anslutning i tunneln görs om. En sådan sänkning/flyttning ska bekostas av exploatör. Det behöver säkerställas att åtgärden är möjlig med avseende på att ledningarna ska få rätt fall och att det finns tillräckligt med utrymme i en utredning.

Den befintliga spillvattenledningen i Gunnarbovägen behöver flyttas för att hamna i Gunnarbovägens framtida sträckning. Det ska även kompletteras med en vattenledning i Gunnarbovägen för att knyta ihop Grankällan och Ulriksdal.

Gällande dagvattenutredningen framför Solna vatten att det inte finns några beräkningar som visar hur man har kommit fram till att minst 20 mm regn fördröjs med föreslagna dagvattenåtgärder. Vidare framkommer det i utredningen att diket längs med Gunnarbovägens sydvästra kant är viktigt för dagvattenhanteringen och är då bra att säkra upp diket så att det inte kulverteras.

Förvaltningens kommentar:

Ledningsflytt bekostas av exploatör. Ledningarnas genomförbarhet har stämts av med Solna vatten.

Dagvattenutredning redovisar fördröjningsåtgärder för 2230 m³ vatten, när Solnas dagvattenstrategi endast efterfrågar 380 m³. Åtgärderna är skålade ytor, växtbäddar, magasin under fotbollsplanerna, höjdsättning och dike. Dike och övriga fördröjningsåtgärder regleras i plankartan.

Statens geologiska institut

Statens geologiska institut (SGI) framför att planhandlingarna generellt saknar redovisning av stabilitetsförhållanden för befintliga och planerade förhållanden i hela planområdet. De anser att en stabilitetsutredning ska utföras i planskedet. Utredningen behöver klarlägga stabiliteten för befintliga förhållanden såväl som för planerade förhållanden (uppfyllnader, lättfyllning, förbelastning). Den geotekniska utredningen ska utföras till minst detaljerad nivå enligt IEG Rapport 4:2010 alt. IEG Rapport 6:2008.

Söder om planområdet finns ett högre område på nivå ca +20 och enligt plankartan är nivåskillnaden mellan planområdet och högparti ca 10-15 meter. SGI vill uppmärksamma på att planhandlingarna saknar en bedömning av stabilitetsförhållanden i detta område och önskar en komplettering avseende detta.

Vidare upplyser SGI om att översvämningsförebyggande åtgärder, t.ex. uppfyllnader, diken, dammar mm kan medföra geotekniska konsekvenser som behöver beaktas. De anser att stabilitets- och erosionsförhållanden för planerade höjdsättningar, dagvattendamm och diken ska utföras och klarläggas i planskedet. Stabilitetsförhållandena ska klarläggas med lägst detaljerad utredningsnivå enligt IEG Rapport 4:2010 alt. IEG Rapport 6:2008 Rev 1.

En kartering av berg i dagen samt en bedömning om det finns risk för blockutfall eller bergras inom eller i nära anslutning till planområdet efterfrågas.

SGI ser från geoteknisk synvinkel att planläggning är möjlig förutsatt att synpunkterna beaktas i det fortsatta planarbetet.

Förvaltningens kommentar:

En stabilitetsutredning har tagits fram. Den har utrett det SGI efterfrågar. Stabilitetsutredningen har utförts till detaljningsnivån enligt IEG Rapport 4:2010 alt. IEG Rapport 6:2008. Åtgärder redovisas i stabilitetsutredningen och omfattar bland annat spontning. Planerad utformning av idrottsplatsen med geotekniska åtgärder uppfyller tillfredsställande stabilitet mot ras och skred vid järnvägsslätten.

Miljöövervakningsenheten

Natur

Miljöövervakningsenheten framför att det är viktigt att i den fortsatta planeringen anpassa mötet med naturreservatet för att undvika fysiska skador på vegetationen. Av betydelse är bland annat att det blir ett tillräckligt avstånd från värdefulla träd inom naturreservatet till närmaste schakt, så att inte rotsystemen skadas. Det är därför bra att frågan om träden ska utredas närmare.

Detaljplanens genomförande ger en viss förlust av naturvärden i och med att skogen i Järvastadens lokala grönstråk smalnas av när Gunnarbovägen byggs om. Det är

positivt att intrånget har begränsats och gjorts så litet som möjligt, samt att hänsyn tas till den värdefulla jätteeken som står nära Gunnarbovägens järnvägsunderfart.

Det är viktigt att säkerställa att jätteeken och övriga träd som ska sparas ges rätt utformat skydd under byggtiden, så att trädens rotsystem, krona och stam inte skadas.

Ljusstörningar

Miljöövervakningsenheten anser att anpassad avskärmning av strålkastarbelysningen för att minimera ljusspridning till Igelbäckens naturreservat och Järvastadens lokala grönstråk ska göras. Intelligent ljusstyrning som ger en jämn belysning från strålkastarna, över ljuskällornas livslängd, ska användas för att förhindra överbelysning.

Buller

Miljöövervakningsenheten anser att cupverksamhet och annan verksamhet som riskerar att leda till överskridanden av riktvärdena för nattligt verksamhetsbuller inom zon B inte ska anordnas med sluttid efter kl 22.

Vidare föreslås att projektet närmare utreder hur höga nivåer av tågtrafikbuller som är lämpliga för idrottsverksamheten samt att projektet överväger att bullerskydda fotbollsplanerna ännu mer effektivt. Bullerskydden ska helst utföras i ljudabsorberande material.

Markföroreningar

Miljöskyddsgruppen har granskat riskbedömningen och de platsspecifika riktvärdena och har inga synpunkter på förslaget eller bedömningen och kommer att skicka ett formellt svar om det.

Dagvatten

Miljöövervakningsenheten bedömer att föreslagen dagvattenhantering är väl utformad för att rena och fördröja dagvattnet i enlighet med Solna stads dagvattenstrategi. För bästa möjliga rening av vägdagvattnet och utökad fördröjningskapacitet föreslår MÖ att ett antal dämmen installeras utmed diket, vilket dagvattenutredningen nämner som en ytterligare möjlighet.

Elektromagnetisk strålning

Miljöövervakningsenheten bedömer att den sammantagna strålningsexponeringen är så pass låg att miljöbalkens försiktighetsprincip kan antas vara uppfylld.

Förvaltningens kommentar:

Natur

En arborist har skrivit ett utlåtande för träd i naturreservatet och ett utlåtande för eken. I utlåtandena framgår trädens kondition och skyddsåtgärder föreslås i syfte att skydda rötter och stammar. Skyddsåtgärder i driftskedet är bl.a. tillräckligt stora avstånd till idrottsanläggning respektive planerad väg, ta bort gammal asfalt och gamla schaktmassor vid eken. Skyddsåtgärder i byggskedet är bl.a. staket som hindrar skador på stam och belastning på rotzon från byggfordon, rotgardin, återbesiktning m.m. Åtgärderna har arbetats in i planförslaget och beskrivs ytterligare i planbeskrivningen.

Ljusstörning

Överbelysning över tid är inte längre en fråga sedan LED slagit igenom på marknaden.

Buller

Fotbollsplanerna ska inte användas för matchspel med publik eller för

cupverksamhet efter kl 22.00. Tidigare utförda beräkningar, baserade på mätningar av liknande anläggningar visar att träning går bra efter kl 22.00 utan att riktvärdet för bostäder inom Zon B, 50 dB(A) nattetid överskrids.

Riktvärden för trafikbuller på idrottsplatser saknas, och de som finns kan inte tolkas som skarpa krav. Referenser till riktvärden för maximal ljudnivå kan vara till de som gäller för uteplats till bostad enligt förordning 2015:216 om trafikbuller vid bostadsbyggnader, L_{pAFmax} högst 70 dB(A). För bostäder gäller att om 70 dB(A) överskrids, så bör högst fem överskridanden per timme tillåtas, och då med högst 10 dB. Riktvärden för högsta ekvivalenta ljudnivå på uteplats är 50 dB(A). För att relatera de beräknade nivåerna till verkligheten mättes buller från tågtrafiken på planområdet, i mars 2020. Den maximala ljudnivån mättes till 87 dBA. Beräknad maximal ljudnivå är 94 dBA. Efter det har beräknade värden justerats utifrån de uppmätta värdena och det ger en maximal ljudnivå på fotbollsplanerna på 70 dBA med bullerskärm. Med andra ord uppfyller de justerade beräknade värdena kravet för uteplats. För fotbollsplanerna kan det vara relevant att jämföra riktvärdet för ekvivalent ljudnivå på uteplats till bostad, 50 dB(A), med bakgrundsniån på platsen för de planerade spelplanerna. Bakgrundsniån mättes till 46 dB(A). Den orsakas av trafik på långt håll.

Dessutom har Trafikverket tagit fram en ny trafikprognos för tågtrafiken 2040. Den har betydligt lägre trafikering än tidigare prognos. Den nya trafikprognosen är underlag för bullerutredningen. Medelvärdesniån för buller bedömdes i samrådsskedet som bra och med ny trafikprognos inarbetad granskningshandlingarna är medelvärdesniån för buller ännu bättre.

Ljudmiljön på idrottsplatsen bedöms som god och inga ytterligare åtgärder utöver den föreslagna bullerskärmen är nödvändiga.

Möjligheterna är små att bullerskydda idrottsplatsen mer effektivt. Om skärmen höjs till 5 meter sänks niån med 0-3 dB varierande över spelplanerna. För att få större effekt av skärmar måste de placeras precis intill respektive spår, vilket är svårt att genomföra eftersom det ligger på Trafikverkets mark. Andra former att, tex. vinkla skärmen söder om spelplanerna i stället för att följa spåren är möjligt men ger en liten effekt.

Om man klär sidan av skärmen med ljudabsorbenter blir det inte lägre bullernivåer inom planområdet. Det kan däremot ha effekt för ljudnivån på samma sida om skärmen som järnvägen, för att förhindra att reflexer mot bullerskärmen ger ökade ljudnivåer på andra sidan järnvägen.

De ljudnivåer som beräknats och redovisats för ljud på spelplaner i bullerutredningen är hämtade från många exempel av fotbollsspel utan eller med måttliga störningar från trafik. Situationen på kv Krossens planer med 3,5 m skärm motsvarar situationen på en relativt ostörd plan. Det ger ingen anledning för personer på och vid planerna att höja rösten. Bedömningen är att det inte är någon risk att buller från tåg gör att spelare höjer rösten och på så sätt stör bostäder mer.

Dagvatten

Ny dagvattenutredning är framtagen och dagvattenåtgärder regleras i plankartan, inklusive dike med dämmen.

Remissinstanser som inte har någon erinran mot planen:

- Norrvatten

- Stockholm Exergi
- Försvarsmakten
- Luftfartsverket
- Skogsstyrelsen

Remissinstanser som inte har svarat på remissen:

- Region Stockholm, Tillväxt- och regionplaneförvaltningen
- Storstockholms brandförsvär
- Stockholm gas
- Ellevio AB
- Norrenergi AB
- Stokab
- Skanova AB
- Polismyndigheten Region Stockholm
- Solna Hembygdsförening
- Naturskyddsföreningen Solna-Sundbyberg
- FTI AB, förpacknings- och tidningsinsamlingen
- Raoul Wallenbergs skola
- Ulriksdals golfklubb
- Kommunstyrelsen
- Barn- och utbildningsnämnden
- Tekniska nämnden
- Kultur- och fritidsnämnden
- Rådet för funktionshinderfrågor (RFF)
- Fullmäktigegrupperna: m, s, l, v, mp, kd, c, sd
- Tekniska förvaltningen, stadsmiljö

Sakägare enligt fastighetsförteckningen och boende

Vattenfall AB ledningsrättsinnehavare inom planområdet och Vattenfall Eldistribution AB har avtalsservitut inom planområdet

Vattenfall kan inte fastställa ett datum då befintliga 70 kV-luftledningar kommer att tas ner. Vattenfall informerar om att tillkommande exploatering behöver beakta gällande säkerhetsavstånd.

Förvaltningens kommentar:

Detaljplanen förutsätter att 70 kV-ledningen är kvar när idrottsplatsen tas i drift. Idrottsplatsens utformning har beaktat elsäkerhetsföreskrifterna.

Trafikverket har officialservitut inom planområdet

Trafikverket anser att en överslagsberäkning på stabilitet som beaktar järnvägens stabilitet är nödvändigt i detta fall.

Trafikverkets ställningstagande är att alla typer av tåg och gods kan transporteras på alla spår, det gäller även det befintliga driftspåret. Solna stad behöver ta höjd för detta.

Planen måste säkerställas att kraven på fritt utrymme längs järnvägen uppfylls.

Förvaltningens kommentar:

En stabilitetsutredning har tagits fram. Geotekniska åtgärder redovisas i stabilitetsutredningen och omfattar bland annat spontning. Planerad utformning av idrottsplatsen med geotekniska åtgärder uppfyller tillfredsställande stabilitet mot ras och skred vid järnvägsslänten.

Med anledning av Trafikverkets yttrande om att den aktuella sträckan ska vara öppen för alla typer av tåg och hastigheter så har riskutredningen har gjort kompletterande beräkningar där detta har beaktats. Riskutredningen och planbeskrivningen har förtydligats avseende risknivåer och platsens förutsättningar och flera planbestämmelser har tillkommit i plankartan för att ytterligare förstärka skyddet mot olycksrisker med farligt gods på Ostkustbanan. Se även förvaltningens kommentarer till länsstyrelsens yttrande.

Övriga**Sundbybergs idrottsallians**

Sundbybergs idrottsallians framför att det råder allmän brist på idrottsytor i hela Storstockholm. Det är därför väldigt positivt att Solna stad planerar för ett antal nya fotbollsplaner vid denna idrottsplats. De hoppas att kommunerna i hela Stockholms län verkar för att samordna användandet av idrottsanläggningar i hela länet och anser att kommungränser inte ska vara ett hinder för att effektivt utnyttja idrottsanläggningar.

Sundbybergs idrottsallians ser gärna att Solna stad verkar för att ett motionsspår med elljus startar vid den planerade idrottsplatsen. De menar att spåret skulle på ett mycket bra sätt komplettera de spår med lyse som redan finns i Sundbybergs Stad. Helst skulle hela den östra delen på milspåret (gröna spåret på 10 km) som går i Solna kommun att kompletteras med ett elljus.

Vidare förutsätter Sundbybergs idrottsallians att kommunen och tänkta byggherrar använder den bästa tänkbara teknik som finns för att reducera ”ljud och ljusstörningar” från anläggningarna utan att för den delen försämra funktionen när det gäller idrottsutövandet.

Sundbybergs idrottsallians framför även att parkeringsfrågan är även av största vikt och att det är ytterst viktigt att parkeringsfrågan genomlysas och att en fungerande lösning tas fram så att det inte skapas problem i området för boende och idrottsutövare som över tid kan få negativa konsekvenser för idrottsplatsen.

Förvaltningens kommentar:

Uthyrning av idrottsanläggning och elljusspår är inte en fråga för detaljplanen. Yttrandet har vidarebefordrats till kultur- och fritidsförvaltningen. Både ljud och ljus har utretts i detaljplanearbetet och det finns planbestämmelser för både buller- och ljusstörning.

Kultur- och fritidsförvaltningen har bedömt hur många parkeringsplatser de har behov av för normaltillfällen, vilket planförslaget uppfyller. Vid cupptillfällen med betydligt fler besökare behöver även parkeringsplatser i närheten att nyttjas, t.ex. publika garage, och olika åtgärder vidtas för att få besökare att välja andra färdmedel.

Privatperson, är positiv till all byggnation som främjar idrott och hälsa. I norra Solna och Järvastaden finns begränsad tillgång till platser för spontanidrott och organiserad idrott förutom fotboll. Förslagsvis lägger detaljplanen till friidrott, t.ex. 4 stycken 60-meter-löparbanor, en längdhoppsgröpp och en kulstötarring. Med dessa enkla medel skulle kunna användas både av skolverksamheter, vid uppvärmning inför fotbollsmatcher och spontanidrott. Utegymp är också bra.

Förvaltningens kommentar:

Detaljplanen reglerar inte innehållet i aktivitetsytan. Det är kultur- och fritidsförvaltningen som fyller aktivitetsytan med innehåll. Deras plan är att med mål för olika bollsporter och asfaltsyta möjliggöra olika bollsporter, t.ex. basket och bandy. Yttrandet har vidarebefordrats till kultur- och fritidsförvaltningen. Det finns planer på utegym i närområdet och därför har det bedömts som inte aktuellt här.

Privatperson, tycker det är kul med ny idrottsplats för fotboll men är samtidigt besviken. Som aktiv i cheerleading måste man kämpa för halltider och ser att sporter som domineras av manliga deltagare prioriteras högre. Kostnaden att hyra hallar är hög och begränsar cheerleadingens tillgänglighet och inköp av utrustning. Är det inte dags att satsa på något annat än fotboll och hockey? Det är provocerande att det pratas om att tjejer i tonåren slutar med sin idrott medan de som fångar upp den målgruppen – bl.a. cheerleadingen - får jobba i motvind. Med en hall kan många föreningar bedrivit verksamhet, inte bara fotboll.

Förvaltningens kommentar:

I planuppdraget från byggnadsnämnden ingår att möjliggöra tre fotbollsplaner. I planuppdraget ingår inte att inom kvarteret Krossen bygga en idrottshall. Det är Solnas politiker som bedömer och beslutar finansieringen av olika sporter. Yttrandet har vidarebefordrats till kultur- och fritidsförvaltningen.

Privatperson, tycker det är olyckligt att idrottsplatsen bara rymmer fotbollsplaner och skulle hellre se en basketplan och friidrottsbanor. Fotbollsplaner finns redan på skolorna i närheten och fotbollsklubbarna är inte förebilder för barnidrott med tidiga elitsatsningar och sållning. Bland barnen i personens närhet är det fler flickor som spelar basket än fotboll. Friluftsdagar blir fattiga på en idrottsplats som är en fotbollsplan.

Förvaltningens kommentar:

I planuppdraget från byggnadsnämnden ingår att möjliggöra tre fotbollsplaner. Innehållet på aktivitetsytan planeras av kultur och fritidsförvaltningen och de föreslår bollpitch för olika bollsporter, bl.a. basket. Yttrandet har vidarebefordrats till kultur- och fritidsförvaltningen.

Privatperson, är positiv till ny idrottsplats men ställer sig frågande till valet av konstgräs. I planbeskrivningen finns inga resonemang om huruvida konstgräs som inte innehåller granulater bör användas. Fördelarna med naturligt gräs bör övervägas eftersom det är ett ställningstagande för att inte bygga bort möjligheterna att nå klimatmålen och för att det är ett pedagogiskt värde att använda naturligt gräs. Det är bakvänt att välja ett mindre klokt material och sen satsa pengar på infiltration för att återställa problemet som skapats, särskilt i närheten till Igelbäcksområdet.

Förvaltningens kommentar:

Solna har ett mycket högt nyttjande av sina fotbollsanläggningar och en förutsättning för den nya anläggningen är att planerna går att nyttja många timmar varje dag, året runt. Konstgräs klarar sex gånger fler speltimmar än naturgräs, klarar spel året runt och är inte väderkänsligt. För närvarande är konstgräs det enda rimliga alternativet. Solna deltar i flera projekt för att testa och ta fram nya metoder för drift- och skötsel av fotbollsplaner och för att få fram och testa nya biologiska och fossilfria konstgräsplaner. Vi har höga förhoppningar att det på sikt kommer nya fungerande biomaterial för konstgräs men under tiden bygger vi planerna ansvarfullt för dagens konstgrässystem.

I planuppdraget som byggnadsnämnden gett miljö- och byggnadsförvaltningen framgår det att detaljplanen ska möjliggöra tre fotbollsplaner med konstgräs. Detaljplanen föreslår dagvattenåtgärder där granulathanteringen är central. Åtgärderna syftar bl.a. till att rena dagvattnet och att hålla granulatet inom planområdet så att det inte sprids. Detaljplanen reglerar inte vilket konstgräs som väljs, men hanterar med föreslagna åtgärder konsekvenserna oavsett vilket granulat som väljs.

Privatperson, undrar om det är möjligt att bygga en padeltennishall inom idrottsplatsen och föreslår två alternativa lägen.

Förvaltningens kommentar:

I det planuppdrag som kommunstyrelsen och byggnadsnämnden gett miljö- och byggnadsförvaltningen så ska detaljplanen möjliggöra bl.a. tre fotbollsplaner. Förvaltningen bedömer inte att en padeltennishall därutöver ryms inom området.

4. Samråd - öppet hus

Ett öppet hus genomfördes 20 januari 2020 kl 17.30-19.30 i Järvastaden AB:s kontor på Gunnarbovägen 91 i Järvastaden. Där fanns det möjlighet att ta del av information om detaljplanen och prata med politiker och tjänstemän från Solna stad och Järvastaden AB. Knappt tio personer besökte samrådet. En öppen inbjudan till samrådsmötet hade gått ut genom annonsering i lokaltidningarna och kungörelse.

Frågor som ställdes var bl.a. när Gunnarbovägen öppnas för trafik igen, när idrottsplatsen beräknas vara färdigbyggd, hur mycket idrottsplatsen och dess belysning kommer att synas från omgivande bebyggelse. Synpunkter som framfördes var bl.a. önskemål och förslag på innehåll på idrottsplatsen utöver fotbollsplanerna. De närvarande ombads inkomma skriftligen med sina synpunkter, vilket en del av de som närvarade också synes ha gjort. Inkomna synpunkter kan läsas sammanfattade ovan. Samtliga yttranden finns i sin helhet att ta del av på miljö- och byggnadsförvaltningen.

5. Förändringar efter samrådet

Efter inkomna synpunkter under samrådet har planen reviderats enligt följande.

Nya och reviderade underlag:

- Gestaltningsprogram har tagits fram.
- Dagvattenutredning har tagits fram
- Skyfallsutredning har tagits fram.
- Stabilitetsutredning har tagits fram
- Riskutredning har uppdaterats

- Riskbedömning och beräkning av platsspecifika riktvärden (markföroreningar)
- Bullerutredning har uppdaterats.

Förändringar av planförslaget:

- Ytterligare skyddsbestämmelser för risk har lagts in i plankartan. Utöver reglering av avstånd från spår så finns nu även bestämmelser för driftyta och att ytan närmast järnvägen ska utformas så att den ej uppmuntrar till stadigvarande vistelse.
- Riskanalysen har utvecklats och förtydligats i planbeskrivningen.
- Skyddsbestämmelser för skyfallsåtgärder omfattande fördröjning av 2230 m³ vatten och flödesskydd mot järnvägen har lagts in i plankartan
- Dike regleras i plankartan som ett i huvudsak öppet dike med dämmen för dag- och skyfallshantering
- Skyfallshantering har beskrivits i planbeskrivningen. Skålade ytor, växtbäddar, magasinering under fotbollsplanerna, höjdsättning och dike.
- Planbestämmelse om att startbesked inte får ges innan markens lämplighet ur ett föroreningsperspektiv har säkerställts.
- Illustrationslinjer har lagts in i plankartan för att tydliggöra vad planerad exploatering är.
- Huvudbyggnadens gestaltning har utvecklats och preciserats i planbeskrivning och gestaltungsprogram.
- Åtgärder för att skydda eken och träd i naturreservatet har beskrivits i planbeskrivningen.
- Riskbedömning och platsspecifika riktlinjer för hantering av markföroreningar har beskrivits i planbeskrivningen
- Stabilitetsutredningen omnämns i planbeskrivningen
- Bullerutredningens uppdateringar har justerats i planbeskrivningen
- Markreservat för allmännyttig luftledning har lagts in i plankartan.
- Prickmarken, mark som inte får bebyggas, har utvecklats i plankartan på så sätt att marken inte får förses parkering.

Ann-Christine Källeskog
Plan- och exploateringschef

Astrid Fernström
Planarkitekt